

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA, LEŚNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOSCIOWEJ

z dnia 12 grudnia 1986 r.

w sprawie krajowych norm ubytków naturalnych niektórych artykułów rolno-spożywczych podczas przechowywania.

Na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 dekretu z dnia 29 października 1952 r. o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia (Dz. U. Nr 44, poz. 301, z 1956 r. Nr 54, poz. 244 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115) i § 8 ust. 1 pkt 1 zarządzenia nr 27 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1983 r. w sprawie zasad i trybu oraz organów właściwych do ustalania norm ubytków naturalnych (Monitor Polski Nr 30, poz. 161), w związku z § 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1985 r. w sprawie określenia kompetencji niektórych naczelnych i centralnych organów administracji państwowej zastrzeżonych w przepisach szczególnych dla organów wniesionych (Dz. U. Nr 63, poz. 334) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się krajowe normy ubytków naturalnych podczas przechowywania:

- 1) ziarna zbóż (żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, mieszanki zbożowej, prosa, gryki, kukurydzy), ziarna roślin strączkowych (grochu, fasoli, bobiku, łubinu, gorczycy, maku, mieszanki strączkowej, mieszanki strączkowo-zbożowej), ziarna roślin oleistych (rzepaku i rzepiku), określone w załączniku nr 1 do zarządzenia,
- 2) mąki ziemniaczanej, określone w załączniku nr 2 do zarządzenia,
- 3) korzeni buraków cukrowych, określone w załączniku nr 3 do zarządzenia,
- 4) spirytusu etylowego, określone w załączniku nr 4 do zarządzenia.

§ 2. 1. W załączniku do zarządzenia Ministra Handlu

Wewnętrznego z dnia 25 października 1969 r. w sprawie norm ubytków naturalnych niektórych artykułów w obrocie towarowym (Monitor Polski Nr 49, poz. 379) skreśla się w tabeli nr 8 norm ubytku naturalnego nie objętych innymi tabelami podczas przechowywania w magazynach obrotu hurtowego różnych artykułów spożywczych lp. 34.

2. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 10 lipca 1967 r. w sprawie ustalenia norm ubytków naturalnych ziarna zbóż podczas przechowywania w magazynach i wydawania z magazynów (Monitor Polski Nr 42, poz. 205),
- 2) zarządzenie nr 111 Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu oraz Prezesa Zarządu Głównego Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” z dnia 14 października 1972 r. w sprawie ustalenia norm ubytków naturalnych nasion rzepaku i rzepiku podczas przechowywania w magazynach i wydawania z magazynów (Dz. Urz. Ministerstwa Przemysłu Spożywczego i Skupu Nr 14, poz. 64),
- 3) zarządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 15 stycznia 1973 r. w sprawie ustalenia norm ubytków naturalnych spirytusu podczas przechowywania w magazynach i wydawania z magazynów (Monitor Polski Nr 3, poz. 22).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej: S. Zięba

Załączniki do zarządzenia Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 12 grudnia 1986 r. (poz. 16)

Załącznik nr 1

KRAJOWE NORMY UBYTKÓW NATURALNYCH ZIARNA ZBOŻ, ZIARNA ROŚLIN STRĄCZKOWYCH I OLEISTYCH PODCZAS PRZECHOWYWANIA

Lp.	Nazwa artykułu	Krajowe normy ubytków naturalnych (w procentach) podczas przechowywania:					
		w magazynach, spowodowane		na placach składowych	w magazynach	w cukrowniach	w magazynach, spowodowane dezynsekcją
		zachodzącymi procesami biochemicznymi i fizycznymi	czynnościami manipulacyjnymi		spowodowane suszeniem termicznym		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Zyto, pszenica, jęczmień, owies, mieszanka zbożowa	0,01	0,30	0,5	0,35	0,6	—
2	Gryka	0,01	0,35	—	0,35	0,6	—
3	Kukurydza	0,02	0,45	0,5	0,45	0,6	—
4	Rzepak i rzepik	0,01	0,30	0,5	0,45	0,7	—
5	Mak	0,07	0,45	—	0,45	—	0,10
6	Gorzycza	0,10	0,55	—	0,50	—	0,30
7	Proso	0,01	0,30	—	0,45	0,7	—
8	Groch i fasola	0,01	0,30	—	0,30	0,6	—
9	Bobik, łubin, mieszanka strączkowa	0,01	0,35	0,5	0,30	0,6	—
10	Mieszanka strączkowo-zbożowa	0,01	0,35	0,5	0,35	0,6	—

1. Podane w tabeli normy ubytków naturalnych podczas przechowywania obowiązują bez względu na porę roku, w której przechowywane jest ziarno.

2. Przez plac składowy rozumie się miejsce przystosowane do składowania ziarna, zabezpieczające jego jakość zgodnie z zasadami technologicznymi.

3. Czynności manipulacyjne powodujące ubytki naturalne podczas przechowywania w magazynach i na placach składowych obejmują następujące czynności: przyjmowanie ziarna do magazynu i na plac składowy, wydawanie z magazynu i z placu składowego, przemieszczanie wewnątrzmagazynowe i na placu składowym oraz aktywne wietrzenie (mechaniczne).

4. Ubytki naturalne podczas suszenia termicznego obejmują straty spowodowane zachodzącymi wzmożonymi procesami biochemicznymi w masie ziarna przed suszeniem i w czasie suszenia oraz czynnościami manipulacyjnymi w postaci przemieszczania ziarna, tylko w związku z procesem jego suszenia, w wyniku czego powstaje rozkurz i niemożliwe do uniknięcia rozsypywanie podczas transportu do i z suszarni na miejsce składowania oraz w czasie samego suszenia na skutek przemieszczania w urządzeniu suszącym.

5. Ubytki naturalne podczas dezynsekcji maku i gorczycy obejmują straty spowodowane czynnościami manipulacyjnymi, polegającymi na przemieszczaniu ziarna tylko w związku z procesem dezynsekcji i następującego po niej wietrzenia.

6. Normy ubytków naturalnych oblicza się:

1) w odniesieniu do ubytków spowodowanych zachodzącymi procesami biochemicznymi i fizycznymi pod-

czas przechowywania w magazynach — w stosunku do średniego stanu masy ziarna przechowywanego w ciągu miesiąca,

2) w odniesieniu do ubytków spowodowanych czynnościami mechanicznymi podczas przechowywania w magazynach — w stosunku do masy ziarna przyjętej do składowania w okresie międzyinwentaryzacyjnym.

7. Normy ubytków naturalnych powstających podczas:

1) przechowywania na placach składowych oblicza się w stosunku do masy ziarna skierowanej do składowania w okresie międzyinwentaryzacyjnym, bez względu na długość okresu poprzedzającego inwentaryzację,

2) suszenia termicznego w suszarkach oblicza się w stosunku do masy ziarna poddanej suszeniu i wykazanej w raportach suszenia,

3) dezynsekcji maku i gorczycy oblicza się w stosunku do masy ziarna poddanej tej czynności i wykazanej w protokole dezynsekcji.

8. Nie zalicza się do ubytków naturalnych różnic w ciężarze, powstałych na skutek wysychania naturalnego (osuszki) lub zawilgocenia podczas przechowywania lub termicznego suszenia i dezynsekcji.

9. Jeżeli magazyn nie jest wyposażony w niezbędny sprzęt do oznaczania wilgotności ziarna, stosuje się tylko normę ubytku spowodowanego czynnościami manipulacyjnymi i nie uwzględnia się zmniejszenia masy (ciężaru) ziarna powstałego na skutek osuszki.

Załącznik nr 2

KRAJOWA NORMA UBYTKU NATURALNEGO MĄKI ZIEMNIACZANEJ PODCZAS PRZECHOWYWANIA

Miejsce przechowywania	Opakowanie	Krajowa norma ubytku naturalnego mąki ziemniaczanej podczas przechowywania (w procentach w stosunku do ilości magazynowanej w okresie rocznym)
Magazyny murowane bez klimatyzacji	worki papierowe wentylowe i papierowe szyte	0,12

1. Worek wentylowy jest to worek przystosowany do mechanicznego pakowania towarów sypkich.

podczas przechowywania obejmuje stratę masy mąki w związku z wykonywaniem niezbędnych czynności manipulacyjnych w postaci przesypywania z worków w celu paczkowania.

2. Norma ubytku naturalnego mąki ziemniaczanej

Załącznik nr 3

KRAJOWE NORMY UBYTKÓW NATURALNYCH KORZENI BURAKÓW CUKROWYCH PODCZAS PRZECHOWYWANIA

Lp.	Miejsce powstawania ubytku naturalnego	Krajowe normy ubytków naturalnych korzeni buraków cukrowych podczas przechowywania (w procentach w stosunku do masy surowca podlegającego operacji)
1	2	3
1	Rozładunek kopców na terenie cukrowni z zastosowaniem urządzeń:	
	1) wodnych	0,70
	2) mechanicznych	1,35
2	Przechowywanie surowca:	
	1) w terenowych punktach odbioru w przyzmach zabezpieczonych:	
	a) w razie odbioru surowca od plantatorów przy suchej pogodzie do 15 grudnia	0,060 na dobę
	po 15 grudnia	0,070 na dobę
	b) w razie odbioru surowca od plantatorów przy mokrej pogodzie do 15 grudnia	0,075 na dobę
	po 15 grudnia	0,085 na dobę
	2) na placach fabrycznych w przyzmach zabezpieczonych:	
	a) w razie odbioru surowca od plantatorów przy suchej pogodzie do 15 grudnia	0,054 na dobę
	po 15 grudnia	0,067 na dobę
	b) w razie odbioru surowca od plantatorów przy mokrej pogodzie do 15 grudnia	0,066 na dobę
	po 15 grudnia	0,083 na dobę
3	Tymczasowe składowanie surowca w przyzmach nie zabezpieczonych i innych miejscach, z przeznaczeniem do bezpośredniego przerobu	0,085 na dobę
4	Podwożenie surowca na terenie cukrowni z miejsc składowania do kanału splawnego	0,10
5	Transport wewnętrzny	0,47

1. Przez przyzmy zabezpieczone rozumie się przyzmy wentylowane mechanicznie, w których prowadzona jest bieżąca kontrola jakości przechowywanych korzeni buraków.

2. Przez transport wewnętrzny rozumie się przemieszczanie korzeni buraków na terenie cukrowni ze składowisk do fabryki (przerobu) drogą wodną.

3. Normy ubytków naturalnych korzeni buraków cukrowych obejmują straty w masie surowca podczas:

1) przechowywania, spowodowane zachodzącymi procesami biochemicznymi i fizycznymi,

2) czynności manipulacyjnych: rozładunku kopców, podwożenia surowca i transportu wewnętrznego na terenie cukrowni.

4. Normy ubytków naturalnych nie stosuje się do odłamków i korzeni buraków cukrowych o średnicy poniżej 1 cm, które stanowią odpady.

5. Normy ubytków naturalnych nie uwzględniają nasiakliwości korzeni buraków, powstającej podczas transportu wodnego, określanej corocznie doświadczalnie dla każdej cukrowni.

KRAJOWE NORMY UBYTKÓW NATURALNYCH SPIRYTUSU ETYLOWEGO PODCZAS PRZECHOWYWANIA

Miejsce powstania ubytku naturalnego	Krajowe normy ubytków naturalnych spirytusu etylowego
Przechowywanie	0,0007% dziennie od dziennych pozostałości
W obrocie wewnątrz przedsiębiorstwa	0,025% od każdorazowo wydanej ilości
Wydawanie na zewnątrz przedsiębiorstwa	0,09% od każdorazowo wydanej ilości

1. Przez obrót wewnętrzny rozumie się czynności manipulacyjne w postaci przemieszczenia spirytusu w celu jego oczyszczenia (rektyfikacji) i przerobu.

2. Normy ubytków naturalnych spirytusu obejmują straty powstałe podczas przechowywania na skutek parowania oraz strat spowodowane czynnościami manipulacyjnymi dokonywanymi w związku z przechowywaniem

oraz obrotem wewnętrznym i wydawaniem z magazynu (ze zbiorników) na zewnątrz przedsiębiorstwa.

3. Podane w tabeli normy ubytków naturalnych odnoszą się do spirytusu przechowywanego w zbiornikach wolno stojących i obudowanych oraz w beczkach niezależnie od pory roku.